

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัด

ประจำเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ด้วงหมัดผัก

สำนักงานเกษตรจังหวัดน่านเตือนการเฝ้าระวัง ด้วงหมัดผัก ด้วยช่วงนี้เป็นช่วงปลายฤดูหนาว ด้วงหมัดผักจะระบาดรุนแรงโดยเฉพาะผักที่ปลูกใหม่หรือผักในระยะกล้า ซึ่งอาจสร้างความเสียหายให้กับเกษตรกรได้ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและป้องกันกำจัดศัตรูพืชในพื้นที่เมื่อพบการระบาด ขอแจ้งเตือนให้เกษตรกรทราบและป้องกันกำจัดต่อไป

ลักษณะการทำลาย

ตัวอ่อนของด้วงหมัดผักชอบกัดกินหรือซ่อนไข่เข้าไปกินอยู่บริเวณโคนต้น หรือรากของผัก ทำให้พืชผักเหี่ยวเฉาและไม่เจริญเติบโต ถ้ารากถูกทำลายมากๆ ก็อาจทำให้พืชผักตายได้ ตัวเต็มวัยชอบกัดกินด้านล่างของผิวใบ ทำให้ใบมีรูพรุน และอาจกัดกินลำต้นและกลีบดอกด้วย ด้วงหมัดผักชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่มๆ ตัวเต็มวัยเมื่อถูกระบายกระเทือน ชอบกระโดดและสามารถบินได้ไกลๆ

ฤดูกาลระบาด

ด้วงหมัดผักเกิดการระบาดได้ในทุกฤดูกาล โดยระบาดมาจากบริเวณรอบแปลงปลูก ซึ่งมีวัชพืชที่ด้วงหมัดผักใช้เป็นอาหารและพืชอาศัย เช่น ผักเสี้ยน ผักเสี้ยนผี ผักเบี้ยหิน หรือแม้กระทั่งผักบุ้งนาก็สามารถใช้เป็นแหล่งอาหารและพืชอาศัยได้ ด้วงหมัดผักเหล่านี้จะอพยพเข้ามาในแปลงปลูกเมื่อถึงฤดูกาลเพาะปลูก เพราะมีผักเป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ เมื่อสิ้นสุดการเพาะปลูกเก็บเกี่ยวผลผลิต และรื้อแปลง ทำให้ขาดแหล่งอาหาร ด้วงหมัดผักก็จะอพยพออกไปอาศัยวัชพืชเป็นแหล่งอาหารแทน และจะอพยพกลับเข้ามาเมื่อเริ่มการเพาะปลูกครั้งต่อไป เป็นวัฏจักรเช่นนี้ไปเรื่อย

วิธีการควบคุม

๑.ควรไถตากดินไว้เป็นเวลานานพอสมควรเพื่อทำลายตัวอ่อนและดักแด้ที่อยู่ใต้ดิน แนะนำให้ปลูกพืชผักที่ด้วงหมัดผักไม่ชอบสลัดกันบ้างกับพืชผักตระกูลกะหล่ำ เพื่อตัดวงจรชีวิตของด้วงหมัดผัก

๒.การใช้ไส้เดือนฝอยควบคุมศัตรูพืช *Steinernema saimkayai*, *Steinernema carpocapsae* ในอัตรา ๔ ล้านตัวต่อพื้นที่ ๒๐ ตารางเมตร ต่อ น้ำ ๒๐ ลิตร โดย พ่นหรือราดไส้เดือนฝอยบนแปลงปลูกผักเมื่อผักอายุได้ ๑๕, ๓๐ และ ๔๕ วัน หลังหว่านเมล็ด

๓.เชื้อแบคทีเรีย (บีที) บาซิลลัส ทูริงเยนซิส โดยพ่นหรือราด ทุก ๗ วัน

๔.โรยเศษหรือกากผงสะเดาลงบริเวณโคนต้น เพื่อกำจัดตัวอ่อน

๕.ใช้สารสกัดจากธรรมชาติ เช่น สารสกัดจากรากหางไหลแดง (*Derris elliptica*) ที่มีสารออกฤทธิ์โรติโนน (Rotenone) ซึ่งสามารถกำจัดด้วงหมัดผักได้หลังพ่นภายใน ๑๒ - ๒๔ ชั่วโมง และจะสลายตัวหลังจากถูกแสงแดดจัดและอุณหภูมิสูง

๖.ใช้สารชีวภัณฑ์ เชื้อราบิวเวอร์เรีย ในการกำจัดตัวและไข่เพื่อตัดวงจร

รูปลักษณะของด้วงหมัดผักและการทำลาย

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
เลขที่ ๔/๕ ถนนรอบเมืองทิศตะวันตก ตำบลในเวียง
อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน โทร ๐-๕๔๗๑-๐๒๔๖

